

РЕВІЗІЯ ПОДАТКОВИХ ПЛАТЕЖІВ

Анотація. Розглянуто основні законодавчі акти, за допомогою яких проводиться ревізія податкових платежів. Досліджено основні джерела ревізії, виявлено, що саме перевіряє ревізор під час проведення ревізії податкових платежів. Проаналізовано зміни в Податковому кодексі України та їх вплив на ведення податкового обліку на підприємстві.

Аннотация. Рассмотрены основные законодательные акты, с помощью которых проводится ревизия налоговых платежей. Исследованы основные источники ревизии, выявлено, что именно проверяет ревизор во время проведения ревизии налоговых платежей. Проанализированы изменения в Налоговом кодексе Украины и их влияние на ведение налогового учета на предприятии.

Annotation. The article considers basic legislative acts by means of which audit of tax payments is carried out. The main sources of audit and what exactly is checked by the auditor during audit of tax payments have been studied. Changes in the Tax Code of Ukraine and how they can influence conducting tax accounting at an enterprise have been analysed.

Ключові слова: податок, ревізія, податковий облік, Податковий кодекс України, ревізор.

Актуальність даної теми полягає в тому, що своєчасне і точне проведення ревізії розрахунків із бюджетом за податком допоможе підприємству (фірмі) уникнути фінансових втрат, пов'язаних з санкціями, що накладаються податковими службами, зважаючи на неправильне обчислення та несвоєчасне перерахування платежів до бюджету.

Метою даного дослідження є розгляд основних джерел, законів і Податкового кодексу, визначення того, що саме перевіряє ревізор під час ревізії, а також аналіз впливу на ведення податкового обліку на підприємстві після змін у Податковому кодексі.

Державний бюджет – централізований фонд грошових коштів, який держава використовує на фінансування заходів із розвитку економіки, оборону, утримання органів державного управління та на інші цілі. В умовах ринку розширюються взаємини підприємств і фірм різних форм власності з бюджетом [1].

Згідно з вимогами чинного законодавства в Україні підприємства повинні вести податковий облік та складати податкову звітність. За їхніми результатами визначаються суми податків, зборів (обов'язкових платежів), які повинні бути сплачені до бюджету або державних цільових фондів.

Податковий облік – це облікова система підприємства, що базується на даних бухгалтерського обліку і на підставі вимог законодавчих та підзаконних нормативних актів забезпечує інформаційні потреби користувачів про нарахування та сплату підприємством податків та зборів (обов'язкових платежів) [2].

Існуюча в Україні система податкового обліку, що визначена системою чинного законодавства, з метою визначення податкових зобов'язань як основне джерело інформації передбачає використання системи бухгалтерського обліку підприємства. Зважаючи на це переважно саме працівники бухгалтерської служби підприємства виконують функції "податкових рахівників", і саме вони визначають та узгоджують суми податкових зобов'язань, що підлягають сплаті.

На сьогодні існує багато трактувань поняття ревізії. В даній статті ревізію слід розуміти як метод документального контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємства, установи, організації, дотриманням законодавства з фінансових питань, достовірності обліку і звітності, способів документального викриття недостач, розтрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань [3].

Значну увагу питанню сутності ревізії приділяли Ярошенко С. П., Фенченко М. Т., Усач Б. Ф., Понікаров В. Д., Бутинець Ф. Ф., Білуха М. Т., Микитенко Т. В., Александрова В. Г., Вітвицька Н. С.

Основним завданням ревізії податкових платежів і позабюджетних платежів є перевірка правильності проведення відповідних розрахунків платежів у бюджет і державні цільові фонди та своєчасності їх перерахування відповідно до чинного законодавства.

Під час проведення ревізії розрахунків за податками й платежами ревізори керуються Податковим кодексом України, Законами України "Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні", "Про державну податкову службу", "Про систему оподаткування", "Про оподаткування прибутку підприємств", "Про ПДВ", "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та затвердженими Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку [4].

Основними джерелами ревізії є: декларації, довідки й розрахунки за окремими видами платежів, виписки банку з прикладеними до них документами про перерахування належних сум до бюджету.

Насамперед, ревізор перевіряє якість постановки й ведення бухгалтерського обліку розрахунків за податками і платежами. Для цього ревізор повинен з'ясувати:

чи забезпечує постановка бухгалтерського обліку на підприємстві перевірку достовірності звітних даних про доходи (прибуток) підприємства;

правильність відображення в бухгалтерському обліку результатів попередньої перевірки (з боку ревізора, податкового інспектора та ін.);

відповідність показників балансу даним Головної книги, регістрам синтетичного і аналітичного обліку, а також

правильність визначення валового доходу, валових видатків, прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг), прибутку від іншої реалізації;

правильність проведення інвентаризацій розрахунків за податками і платежами, відображення їх результатів в обліку і звітності;

реальність даних обліку про затрати на виробництво, які відносяться на валові витрати (амортизаційні відрахування, матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальне страхування, видатки майбутніх періодів, позавиробничі видатки, інші витрати);

правильність реалізації готової продукції;

об'єктивність визначення валових затрат із метою оподаткування;

правильність складання декларацій, розрахунків за податками і платежами.

Крім того, ревізор перевіряє правильність здійснених бухгалтерських записів щодо розрахунків за податками, зокрема:

внески з прибутку до бюджету відображаються щомісяця шляхом запису до дебету рахунку 98 "Податок на прибуток" і до кредиту рахунку 641 "Розрахунки за податками";

суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету, записують до дебету рахунку 70 "Доходи від реалізації" з кредиту рахунку 64 "Розрахунки за податками і платежами";

розрахунки з інших платежів показують за дебетом рахунків 66 "Розрахунки з оплати праці" (на суму податків, утриманих із заробітної плати працівників підприємства), 685 "Розрахунки з іншими кредиторами" (на суми простроченої кредиторської заборгованості) і кредитом рахунку 64 "Розрахунки за податками і платежами" [4; 5].

Зміст Податкового кодексу України з дати набуття чинності (02.12.2010 р.) зазнав багато змін. З 2010 по 2014 рр. було прийнято Верховною Радою України майже 60 законів, котрі передбачають зміни в Податковому кодексі України [6]. Вони приймалися один за одним дуже часто. Не кожне підприємство встигає вчасно перейти на новий спосіб оподаткування, пристосуватися до нового кодексу. Тому це може призвести до багатьох порушень ведення податкового обліку.

Отже, ревізія допомагає проконтролювати документи фінансово-господарської діяльності підприємства, установи, організації перевірити дотримання законодавства з фінансових питань, достовірність обліку і звітності. Але під час змін у кодексах, у тому числі у Податковому кодексі, виникають помилки у веденні обліку на підприємствах.

Наук. керівн. Бутенко К. В.

Література: 1. Про державний бюджет України : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/31552647>. 2. Про деякі заходи з дерегулювання підприємницької діяльності : Указ Президента України від 23.07.98 № 817/98. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>. 3. Ст. 2 Закону України "Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні". Аудиторська палата України. Методичні рекомендації аудиторам на випадок залучення їх до процесуальних дій як свідків, експертів або спеціалістів (п. 3) 30.10.2003 р. № 128 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>. 4. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні : Закон України від 26.01.93 № 2939-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.znaimo.com.ua/doi/39>. 5. Інструкція про порядок проведення ревізій і перевірок Державною контрольно-ревізійною службою в Україні затверджена наказом ГоловкиРУ України від 03.10.97 № 121 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. 6. Калюга С. В. Фінансово-господарський контроль у системі управління : монографія / С. В. Калюга. – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2002.